

**All-Ukrainian Scientific and Practical Conference
of Young Scientists and Students
“II Student Forum:
Innovations in Obstetrics and Gynecology”
February 19, 2026**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених та студентів
«II Студентський форум:
інновації в акушерстві та гінекології»
19 лютого 2026 року**

Методи дослідження: у 89 українських дівчат (віком від 16 до 18 років) хворих на генітальний ендометріоз визначені тотальні (маса, довжина та площа поверхні) розміри тіла та розподіл за соматотипом за методикою Хіт-Картер. Встановлення діагнозу генітального ендометріозу проводили згідно оновленої настанови Європейської асоціації репродукції людини та ембріології (ESHRE). В якості контрольної групи з банку даних науково-дослідного центру Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова були взяті первинні тотальні розміри тіла 78 практично здорових українських дівчат аналогічної вікової групи. Статистичну обробку отриманих результатів проводили в ліцензійному пакеті “Statistica 6.0” з використанням непараметричних методів.

Результати: при аналізі розбіжностей тотальних розмірів тіла між відповідними групами хворих на генітальний ендометріоз та практично здорових дівчат встановлено лише достовірно ($p < 0.01$) менше значення довжини тіла у хворих мезоморфів (на 2.48 %).

При аналізі розбіжностей тотальних розмірів тіла між хворими на генітальний ендометріоз дівчатами різних соматотипів встановлено: у хворих на генітальний ендометріоз мезоморфів порівняно з екто- та екто-мезоморфами – достовірно ($p < 0.001$ в обох випадках) більші значення маси тіла (відповідно на 14.36 % і 11.70 %) та достовірно ($p < 0.01-0.001$) менші значення довжини тіла (відповідно на 6.15 % і 3.85 %); у хворих на генітальний ендометріоз екоморфів порівняно з екто-мезоморфами – лише достовірно ($p < 0.05$) менше значення довжини тіла (на 2.39 %).

Висновки: у хворих на генітальний ендометріоз дівчат мезоморфного соматотипу встановлені достовірно більші значення маси тіла та достовірно менші значення довжини тіла, ніж у представниць екоморфного та екто-мезоморфного соматотипів. Практично не встановлено достовірних або тенденцій відмінностей при порівнянні тотальних розмірів тіла між практично здоровими та хворими дівчатами як в загальних групах, так і у представниць різних соматотипів.

Ключові слова: ендометріоз, соматотип, тотальні розміри тіла.

ЯКІСТЬ ООЦИТІВ У ПАЦІЄНТОК З СИНДРОМОМ ПОЛІКІСТОЗНИХ ЯЄЧНИКІВ В ПРОГРАМАХ ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Мороз Н. В.

Науковий керівник: д.мед.н., професор Рожковська Н. М.
Кафедра акушерства та гінекології
Завідувач кафедри: д.мед.н., професор Гладчук І. З
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна

Актуальність: синдром полікістозних яєчників (СПКЯ) є найбільш поширеним ендокринно-метаболічним порушенням, що вражає 8–13% жінок репродуктивного віку та виступає основною причиною ановуляторного безпліддя. Сучасні дослідження вказують на те, що гіперандрогенія, інсулінорезистентність та метаболічна дисфункція негативно впливають на дозрівання ооцитів, якість цитоплазми та їхню ооцитарну компетентність. Незважаючи на численну кількість досліджень, оновлення міжнародних критеріїв (ESHRE/ASRM 2023), питання впливу СПКЯ на морфологію ооцитів та ембріогенез залишається дискусійним, оскільки результати досліджень щодо зв'язку метаболічного фону та якості яйцеклітин часто є суперечливими.

Мета роботи: встановити особливості якості ооцитів у жінок з СПКЯ у програмах допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ) та визначити фактори, що впливають на ці показники.

Методи дослідження: Проведений аналітичний огляд когортних клінічних досліджень, гайдлайнів, опублікованих у міжнародних базах даних PubMed, Scopus, Cochrane Library, Web of Science та українських джерелах за 2020–2025 років.

Результати: За даними сучасних досліджень, виявлений зв'язок між ступенем інсулінорезистентності та зниженням частоти отримання зрілих ооцитів (МІІ). Виявлені зміни в шляхах, пов'язаних з метаболічними порушеннями та гормональною регуляцією. Так, зміни метаболізму глюкози, білкового та ліпідного профілю, рівня стероїдних гормонів при СПКЯ негативно впливають на якість ооцитів та

ембріонів. Стан фолікулярного середовища при СПКЯ є ключовим для з'ясування механізмів, що лежать в основі порушення фертильності при СПКЯ. Наводяться дані щодо розкриття ролі мітохондріальних порушень у трансгенераційній передачі СПКЯ та змін метаболоміки. Наводяться дані щодо ролі фероптозу- залізоалежної запрограмованої загибелі ооцитів як причини ановуляторного безпліддя. Встановлено, що поєднання застосування міо-інозиту та метформіну може покращувати результати ДРТ у пацієток із СПКЯ та інсулінорезистентністю. Очікується, що детальне вивчення морфологічних характеристик ооцитів дозволить визначити предиктори їх низької компетентності та обґрунтувати персоналізовані підходи до стимуляції яєчників.

Висновки: якість ооцитів та результативність програм ДРТ при СПКЯ тісно пов'язані з метаболічним статусом пацієнтки. Розробка алгоритму персоніфікованого ведення жінок з СПКЯ та ожирінням дозволить оптимізувати підготовку до циклів ДРТ та підвищити показники живонароджуваності.

Ключові слова: синдром полікістозних яєчників, якість ооцитів, допоміжні репродуктивні технології, інсулінорезистентність, ожиріння.

ВПЛИВ ОЖИРІННЯ ТА МЕТАБОЛІЧНИХ РОЗЛАДІВ НА СКЛАД ВАГІНАЛЬНОГО МІКРОБІОМУ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Надкернична М. М.

Науковий керівник: к.мед.н., доцент Майданник І. В.
Кафедра факультетського акушерства і гінекології
Завідувач кафедри: д.мед.н., професор Бенюк В. О.
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна

Актуальність: ожиріння та метаболічні розлади (інсулінорезистентність, діабет 2 типу) станом на 2026 рік визнані критичними факторами дестабілізації вагінального мікробіому (Allen et al., 2021; Reglan et al., 2021). Через механізми гормонального дисбалансу та системного запалення відбувається виснаження популяції *Lactobacillus* та зниження рівня захисного глікогену у вагінальному епітелії. На відміну від інших біотопів, зростання мікробної різноманітності у піхві при ожирінні свідчить про глибокий дисбіоз, що створює пряму загрозу репродуктивному здоров'ю жінки, підвищуючи ризик інфекційних процесів та акушерських ускладнень (Allen et al., 2021; Ingram et al., 2024).

Мета роботи: систематизувати дані наукових публікацій за 2021–2025 роки негативні наслідки для репродуктивного здоров'я жінки:

1. Зниження популяції *Lactobacillus*. У жінок з нормальним індексом маси тіла (ІМТ) в мікробіомі зазвичай переважають різні види *Lactobacillus*, які підтримують кисле середовище ($\text{pH} < 4.5$). При ожирінні часто спостерігається зниження кількості лактобацил, що призводить до послаблення природного захисного бар'єра слизової оболонки (Allen et al., 2021; Reglan et al., 2021).

2. Підвищення мікробної різноманітності. На відміну від кишківника, де висока різноманітність є ознакою здоров'я, для піхви висока різноманітність часто свідчить про дисбіоз. Метаболічні порушення сприяють росту анаеробних бактерій, що підвищує ризик розвитку бактеріального вагінозу (Allen et al., 2021; Ingram et al., 2024).

3. Гормональний та метаболічний вплив. Естрогени та глікоген: Жирова тканина є ендокринним органом. Надлишкова ароматизація естрогенів у жировій тканині та порушення вуглеводного обміну впливають на вміст глікогену в епітелії піхви. Оскільки глікоген є основним субстратом для лактобацил, його дефіцит або зміна біодоступності призводять до виснаження корисної мікрофлори (Allen et al., 2021; Reglan et al., 2021).

4. Системне запалення: Хронічне низькоінтенсивне запалення, характерне для ожиріння, супроводжується підвищенням рівня прозапальних цитокінів у вагінальному секреті, що підвищує вразливість слизової оболонки до інфекційних агентів (Reglan et al., 2021; Ingram et al., 2024).

Висновок: ожиріння та супутні метаболічні розлади є ключовими чинниками розвитку вагінального дисбіозу. Дефіцит глікогену та хронічне системне запалення сприяють витісненню захисних лактобацил анаеробними мікроорганізмами, що призводить до порушення бар'єрної функції слизової оболонки піхви. Такі зміни вагінального мікробіому на тлі метаболічного синдрому суттєво знижу-